Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 30-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 30, 1979 No. 197. VOL. LXXXVI.

„День Української Культури" у Менор Джуніор коледжі

Дженкінтавн, Па. — Цього року, як і минулого, Менор Джуніор коледж влаштовує „День Української Культури", що відбудеться у неділю, 23-го вересня ц. р. у приміщеннях цієї школи.

День почнеться відкриттям мистецької виставки о год. 3-ій по полудні в приміщеннях Василіянської бібліотеки. У цій виставці образів і скульптури візьмуть участь такі визначні мистці, як: Юрій Гура, Христина Зілінська, Марко Зубар, Петро Капшученко, Ніна Климовська, Софія Лада, Андрей Мадай та Юрій Сірко.

У будинку св. Йосафата міститься музейна збірка української народної творчости. Під час фестивалю в минулому році її відвідало багато нашої й чужої публіки та висловили свої признання. Збірку можна буде оглянути теж у неділю, 23-го від год. 3-ої до 5-ої по полудні.

О год. 5-ій по полудні заплановано концерт в авдиторії Менор Джуніор коледжу. В програмі візьме добродійну участь танцювальний ансамбль „Полтава" під мистецьким керівництвом п-і Люби Глутковської з Піттсбургу. Ввесь дохід призначений на розбудову Студійного Осередку Української Культури.

Ансамбль „Полтава" заснований в 1964 році, існує і втішається успіхом під мистецьким керівництвом і хореографією п-і Люби Глутковської вже 15 років. Під сучасну пору „Полтава" нараховує 24 членів від 16-30 років життя. Ансамбль є добре відомий різним стейтам Америки. Він часто репрезентує місто Піттсбург. Цього року ансамбль брав участь у телевізійній програмі накрученій в честь Року Дитини, яка буде вислана для передачі по европейських і совєтських телевізорах.

Український народний ансамбль „Сопілка" під мистецьким керівництвом п-і Орисі Гевки, теж візьме участь у концерті на цілі СОУК.

Управа Менор Джуніор коледжу та Студійного Осередку Української Культури сподіються, що наше громадянство візьме участь у цій цікаво підготованій програмі.

Ген. губернатор Канади Е. Шраєр зустрінувся із представниками Централі КУК

Вінніпеґ, Канада (КУК). — Дня 9-го серпня ц. р. представники Централі КУК: д-р С. Радчук — президент, А. І. Яремович — ген. секретар і д-р С. Яр. Кальба — екзекутивний директор, відбули довшу зустріч з ген. губернатором Канади Едвардом Шраєром у Вінніпезі.

Зустріч відбулась у резиденції прадавнього Ловер Форт Гаррі, це від половини XVII століття мали осідок губернатори Гадсон Бей Компанії, які тоді адміністрували простори центральної Канади з доступом через Гадсонський залив.

З нагоди цієї зустрічі представники Централі КУК передали для дітей панства Шраєрів англійські видання „Лиса Микити" з ілюстраціями Василя Курилика та книжку українських казок „Летючий Корабель" з ілюстраціями нашого ілюстратора з Вінніпеґу Петра Куця.

Українські студії в Пенсильванському університеті

Філядельфія, Па. — З кураторії Українських Студій при Пенсильванському університеті (Відділ УККА) подають до відома студентам, зацікавленим українською культурою або предметами в обсязі слов'янських студій, що в наступному академічному році, 1979/1980, будуть викладатися такі українські предмети в Пенсильванському університеті:

У першому семестрі (осінньому) предмет ч. 593 — українська література (від XI до XVIII ст.) з читанням і поясненням авторів цього періоду.

У другому семестрі (весняному) предмет ч. 594 — українська література (новітня, XIX і XX ст.).

Згадані предмети охоплюють огляд процесу української літератури з наголошенням чільних авторів — представників окремих літературних стилів і напрямків. Кожна національна література є віддзеркаленням духовости й росту даної нації. Так воно є з українською літературою, тож через ці предмети кожний студент матиме змогу познайомитися з цією преважливою ділянкою української культури на тлі загальноевропейського розвитку.

Потрібні для студентів інформації і пояснення будуть подавати також англійською мовою, включно з перекладом текстів-зразків обговорюваних авторів.

Реєстрація відбуватиметься 4 і 5 вересня 1979. Виклади починаються також в першому тижні вересня. Перша зустріч викладача із студентами предмету ч. 593 відбудеться в п'ятницю, 7 вересня 1979 р. в 2:30 год. по полудні в приміщенні Слов'янського департаменту: Williams Hall, 36 Spruce St. Philadelphia, Pa., 6-ий поверх, кімната ч. 646. За ближчими інформаціями просимо телефонувати до Слов'янського Відділу (Slavic Dept) на число 243-8704, а також на число: 329-3634.

Під час Дня Праці відбудеться Делеґатський З'їзд Дивізійників

Ґлен Спей, Н.Й. (О. Л-ий). — Як уже інформовано, в суботу й неділю, 1-3-го вересня ц. р. (День Праці) на Оселі Українського Братського Союзу „Верховина" у Ґлен Спей, Н. Й., відбудеться 16-тий Крайовий З'їзд Делеґатів Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА в ЗСА.

Ділові наради З'їзду для звітування із дворічної діяльности Крайової Управи та вибору нової Крайової Управи Братства в ЗСА на чергову дворічну каденцію почнуться у суботу, 1-го вересня в 11-ій год. перед полуднем.

Увечері того ж дня, о 7-ій год. буде спільна вечеря делеґатів та гостей, а опісля від 9-ої год. вечора - традиційна спільна забава до гри оркестри Б. Гірняка.

У неділю, 2-го вересня — о 10-ій год. ранку — органі зована спільна участь у Богослуженнях та в 12-ій год. у Соборній Панахиді за поляглих під Бродами вояків Української Дивізії у 35-ті роковини тих боїв, а по полудні, о 4-ій год. відбудеться концерт із відповідною мистецькою програмою. Господарем Товариської Зустрічі є Станиця Дивізійників у Ню Йорку.

Військові рейди Ізраїля проти терористів в Ливані породжують критику у світі й Ізраїлі

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Менахем Беґін боронив за посередництвом свого речника перед закордонними журналістами — військові рейди, що їх Ізраїль переводить летунством і далекобійною артилерією проти арабських терористичних баз на території Ливану. Він твердив, що ті рейди є самооборонною Ізраїля і перешкоджують атакам арабських терористів, які коштували 6 життя багатьом ізраїльцям.

Однак, водночас американські газети твердять, що в самому ізраїльському уряді є поділені думки на цю справу і що ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян, є проти продовжування таких рейдів, які створюють неприхильні для Ізраїля настрої у широкому світі, зокрема в Америці. Американський державний секретар Сайрус Венс заявив недавно, що використовування Ізраїлем літаків, що їх доставила Америка для бомбардування ливанських терористичних баз, у яких гине багато цивільних осіб, це порушення передумови, що ЗСА постачають Ізраїлеві зброю виключно для оборонних цілей.

Палестинська Визвольна Організація твердить, що в останньому рейді ізраїльських літаків та далекосяжних стрілен в Ливані згинуло 90 цивільних осіб. Справу ускладнює внутрішня ситуація в Ливані, де існують ворожі табори католиків і мусульман — при чому обидві сторони мають зброю і ведуть громадянську війну. Наслідком загину трьох вояків міжнародного війська ОН в останньому ізраїльському рейді — проголошено перемир'я між Ізраїлем і Арабською Визвольною Організацією, якого проте ні одна сторона не дотримується.

Папа Іван Павло II відвідає ЗСА в тижні від 1-7 жовтня

Рим. — З кіл Ватикану повідомляють, що дуже трудно скласти докладний поділ годин відвідин Папи Івана Павла II у З'єдинених Стейтах Америки з уваги на бажання різних чинників, що їх годі задовольнити у короткому часі однотижневих відвідин. Стало відомо, що першим містом, куди прибуде Папа, буде Бостон 1-го жовтня ц. р. Але спершу повідомлено, що Папа прибуде з Ірландії о год. 1-ій по полудні, згодом подано час прилету на 4:30, а це ускладнило ситуацію, бо в тому часі є такий тяжкий автомобільний рух, що треба було змінити пляни. Труднощі виринули теж із перебуванням Папи у Ню Йорку, бо інші пляни для відвідин Папи виготовила Римо-Католицька Архиєпархія кардинала Кука, інші — Секретаріят Об'єднаних Націй. Папа виголосить промову на Генеральній Асамблеї ОН, але Секретаріят ОН бажав би, щоби Папа мав теж обід з генеральним секретарем Куртом Вальдгаймом і познайомився з усіма амбасадорами. У Ню Йорку Папа відправить Богослужбу на одному спортовому стадіоні і відвідає найбіднішу частину міста — дільницю Бронксу.

Дня 3-го жовтня Папа відвідає Філядельфію, а 4-5 Де Мойнс і Чікаґо. Останні два дні перебування Папи в Америці, 6-7, призначені для Вашінґтону. Всі ці пляни ще не остаточні. Поки що. Відповідальним за цілість підготови є спиcк ... Пол Марцінкус, який підготовляв був відвідини в ЗСА Папи Павла VI та приїздив вже в цій справі до Америки, щоби підготовити відвідини теперішнього Папи.

Балерина Людмила Власова відлетіла до Москви

Ню Йорк. — В минулий понеділок, 27 серпня, о год. 6:30 по пол. американські власті відкликали поліційні автомобілі, які впродовж трьох днів оточували великий джет совєтського Аерофлоту, на летовищі Кеннеді в Ню Йорку, й таким чином уможливили йому негайний відлет. Триденна драма, яка погрожувала поважним конфліктом між ЗСА і СССР, закінчилася компромісом: американці вимагали, щоби Власову випустили з літака і щоби можна було розмовити з нею в умовинах, в яких не буде на неї ніякого зовнішнього натиску. Совєти рішуче відкидали цю вимогу. Остаточно Власову переведено до великого авта, що під'їхало під літак, і там, у приявності якого десятка осіб, між ними і совєтських і американських представників, як також у приявності адвоката її чоловіка, соліста совєтсь-

(Закінчення на стор. 3)

СИЛЬНИЙ КИТАЙ Є В ІНТЕРЕСІ ЗСА, — ТВЕРДИТЬ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ МОНДЕЙЛ

Волтер Мондейл

Пекін. — Віцепрезидент ЗСА Волтер Мондейл, виступаючи на китайському телебаченні у понеділок, 27-го серпня, заявив, що „сильний, забезпечений і модерний Китай" є в інтересі ЗСА та що будь-які спроби ізолювати Китай ЗСА уважатимуть порушенням їхніх власних інтересів.

Віцепрезидент Мондейл, який прибув сюди минулої суботи, 25-го серпня, на однотижневі офіційні відвідини, запевнив китайський нарід і його комуністичних лідерів у приязні та у готовості ЗСА допомогти Китаєві змодернізувати його економіку позичкою у висоті 2 більйонів долярів на наступних п'ять років. Він підтвердив, що ще під кінець цього року Білий Дім вишле до Конґресу ЗСА підписаний в травні американсько-китайський договір для ратифікації, додаючи, що цей договір „не пов'язаний з жадним іншим питанням".

Виступ віцепрезидента Мондейла в Пекінському університеті перед групою 900 професорів, учителів та студентів різних шкіл Пекіну, передавався ще цього самого вечора на крайовій сітці китайського телебачення. Таким чином Мондейл став першим американським лідером, який мав змогу промовляти до всього населення Китаю. Повнеий текст промови Мондейла мав появитись в китайській пресі.

Політичні спостерігачі уважають, що віцепрезидент Мондейл мав на думці Совєтський Союз, коли остерігав, що „держава, яка старатиметься послабити чи ізолювати вас у глобальних відносинах діятиме всупереч американським інтересам".

Наголошуючи затіснення економічних зв'язків поміж ЗСА і Китайською Народною Республікою, віцепрезидент Мондейл заявив, що „ЗСА є зобов'язані" допомогти Китаєві у його плянах модернізації, що включатиме надання цій країні статусу „уприлейованої держави" у торговельних справах, позичках, кредитах тощо. Таким статусом втішаються тільки союзники ЗСА. Згідно зі заявою президента Джіммі Картера весною цього року, надання такого статусу Совєтському Союзові зумовлене запевненням Москви щодо пошанування прав людини.

(Закінчення на стор. 3)

Ірляндські терористи вбили кузена королеви Єлисавети, героя британської імперії

Лондон. — У понеділок, 27 серпня ц. р., загинув у своїй прогулянковій яхті, наїхавши на підкинену міну 79-літній лорд Мавнтбеттен, кузен королеви Єлисавети II й вуйко її чоловіка, князя Філіппа. Разом із ним згинули його 14-річний внук і 15-річний пасажир, а його заміжня донька була важко поранена. Вибух стався за чверть милі від північнозахідного берега Ірляндії, недалеко літнього дому лорда Мавнтбеттна, куди він саме їхав своєю яхтою. Терористи замінували доступ до того дому у сподіваннi, що лорд Мавнтбеттен прибуде туди: північно-ірляндські екстремісти, діючи як відділ південної терористичної Ірляндської Республіканської Армії, признались до того атентату, назвавши його „екзекуцією" та ще одним актом протесту проти перебування на території Північної Ірляндії англійського війська.

Лорд Мавнтбеттен займав у своїй життєвій кар'єрі найвищі становища в британській адміністрації і в збройних силах. Він був свого часу головою всіх збройних сил Британії, як також віце-королем в Індії і це він передав політичному й духовому лідерові Індії Магатмі Ганді документ про признання Індії, коронній колонії Британії, повної державної самостійности.

З приводу тієї трагічної смерти лорда Мавнтбеттена прем'єр Марґарета Тачер проголосила звернення, в якому прославляла вбитого державного мужа і вояка за його заслуги для Британії. Майже одночасно в дальшому ході братовбивчої війни в Північній Ірляндії в Ірляндії та війні проти тамошнього англійського війська, згинуло 8 англійських вояків.

ЄВГЕН СВЕРСТЮК ДЯКУЄ ЗА ПРИЙНЯТТЯ У ЧЛЕНИ ПЕН-КЛЮБУ

Євген Сверстюк

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо повний текст поширеного у самвидаві листа Євгена Сверстюка до президента ПЕН-Клюбу.

„Вельмишановний Пане Президенте!

Про честь прийняття мене в членство Вашої асоціяції письменників, я довідався від недавно звільненого в'язня, і зимового вечора 23 листопада мої спів'в'язні раділи майже так як я.

Хочу подякувати Вам за те, що під червоним імперським трафаретом Ви найшли колір моєї Батьківщини, що серед численних в'язнів сумління відрізнили мою долю, мій профіль, витесаний думками і тривогами часу, освячений любов'ю, вірою, поривами мого серця. Факт, що Ви пізнали і прийняли це, є для мене цінним признанням моєї причетности до духових зусиль Заходу. Офіційне визнання і підтримка турбують мене мало. Я живу в країні, в якій на ґрунті військово-поліційної спадщини, для повчання нащадків здійснюється матеріялістичний експеримент. Тут поета, який не торгує сумлінням, традиційно гноблять, а як толерують, то хіба після смерти. Я не є політичним автором. Але явне висловлювання думок, — тут звичайно говорять їх пошепки, — було визнане ідеологічною диверсією, удари крил об низьку стелю і маленьке віконце скваліфіковано як намагання знищити державний устрій, а безсилий крик болю і духового голоду назвали наклепницькими видумками. Таким чином я став політичним в'язнем — за самвидав, який не мав політичного характеру.

Не здивуюся, якщо мене хтось назве банальним автором: пробиваючись скрізь лушпиння і намул мертвих слів, я переходжу той відтинок сизифового шляху, який можна назвати доказуванням і виправдуванням аксіом. Але щасливий той, кому подаровані терпіння — проти ерозії душі, що протверезують холодний вітер — проти аберації думок, спасенний голод ясних джерел розуму, ціни яких не знають ситі. Ми не можемо вдержатися на високій хвилі сьогочасного, дійсного, не заплативши за це життям. Отже я належу до авторів тенденційних — з тенденцією збирати і оживляти, затоптані в моєму народі зерна духовости і шляхетности, з тенденцією відшукувати і очищувати його занедбані джерела, з тенденцією торувати шлях до тих непохитних твердинь духа, що є нашою спадщиною, від яких лише залежні прагнення осягнути шляхи великого і вічного. Найнестерпнішою моєю тенденцією — називати в країні ритуальної брехні речі їхніми власними іменами. І врешті, знайомі нам ще з дитинства тенденції вродженого ідеалізму — трептіння перед таїною незбагненого, перед святістю добра, правди, краси; нахил терпіти за інших і переносити безодні розпачу встановити справедливість. Все це, саме собою зрозуміле. Проте мій нарід цінить їх високо хоч би тому, що за них приходиться розплачуватися дуже дорого, якщо визнається, що для вас се не звичайний словесний декорум, але активна любов.

Дозволю собі закінчити веселим жартом, що всі Ви вельмишановні члени ПЕН-Клюбу, по самій своїй природі — мої спів'язні. Хочу закінчити (цей лист) і з радісною думкою, що далека і невидима усмішка зрозуміння на Ваших незнаних мені обличчях, через відталь і холод, зогріває і навіває натхнення, бо вносить світло і зміст у ту безодню, над якою ми своїми духовними імпульсами і спалахами підтримуємо вічний дух ідеалізму і — підтримуємо жертовний вогонь.

З висловом глибокої пошани до Вас

3 грудня 1978

Євген Сверстюк"

„Народні леґенди" і совєтські видумки

Київ. — У зв'язку з 325-річчям „возз'єднання України з Росією", черкаський педагогічний інститут збирає „неоцінені скарби — усну народну творчість" — пісні, леґенди, казки і оповідки, — інформує київський журнал „Київ". З-поміж „цих неоцінених скарбів", редакція цього журналу вибрала дві „народні" леґенди, які розповіли один 70-річний, а другий 80-річний колгоспники.

Першу з них ще можна б приписати до народної усної творчости, в ній бо описується, як то високу Чиґиринську гору стали звати Богдановою. Колгоспник пояснює це в той спосіб, що коли одного разу Богданове військо на Чигиринській горі обложила стотисячна ворожа армія, козакам, які хоробро боролися, не стало води. Почали гинути люди та худоба, і тоді, — оповідає колгоспник, — „на допомогу своїм синам прийшла земля-матінка", бо „раптом на горі між кам'яними скелями завирувала свіжа джерельна вода нестримним потоком". Старі люди, — пояснює далі колгоспник, — здогадувалися, що вона пішла на гору з Тясмина підземними ходами, якими колись ходив Хмельницький напувати коней до річки. Кінчається ця легенда словами, що завдяки цьому джерелові, Богдан Хмельницький, набравшись сил, розгромив вороже військо.

Друга леґенда, однак, про село Суботів, уже має в собі сліди „радянського усучаснення". Бо тут розповідається про польських і українських панів, які „мов той лишай" почали розростатися на українські землі, ще й до того „закортіло їх" поневолити Хмельницького. Але Хмельницький не хотів скоритися і в цьому його підтримали мешканці Суботова і Чигирина та суботівські та чигиринські селяни і козаки та „підказали Богданові, щоб він звернувся за допомогою до Росії. В підземеллі разом з козаками Хмельницький почав писати листи в Москву, щоб возз'єднати Україну з Росією". От про такі то совєтські „леґенди" і „неоцінені скарби" усної народної творчости сьогоднішньої України розповідає читачам журнал „Київ".

СОЮЗІВКА ОЧІКУЄ ТИСЯЧІ ГОСТЕЙ І ВІДВІДУВАЧІВ З НАГОДИ СВЯТА ПРАЦІ

Ед Іванко

Оркестра „Трембіта" при осередку СУМ в Монтреалі.

Союзівка. — Як і в минулих роках, тисячі гостей і відвідувачів, зокрема молоді, прямуватимуть на цю оселю УНСоюзу, починаючи вже в п'ятницю, 31-го серпня, щоб взяти участь у спортових змаганнях та мистецько-розвагових імпрезах, які заплановані на цей останній в літньому сезоні „довгий вікенд" з нагоди Дня Праці.

Уже в п'ятницю по полудні на кортах Союзівки розпічнуться 24-ті з черги тенісові змагання за індивідуальні першенства у 13-ох вікових групах. Змагання влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб (КЛК) на доручення Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК) за трофеї УНСоюзу, „Свободи", „Українського Тижневика" і Союзівки. До змагань зголосилось 120 змагунів і змагунок в тому біля 50 юнаків і юначок. Змагання продовжуватимуться до понеділка, 3-го вересня, коли відбудуться фінали у всіх групах.

У суботу, 1-го вересня, о год. 11-ій вранці, в басейні Союзівки відбудуться 23-ті з черги плавацькі змагання за першості УСЦАК та медалі і нагороди УНСоюзу. Змагання проходитимуть у 4-ох вікових групах.

У суботу увечері, у першій із двох мистецьких програм на Союзівці виступить оркестра „Трембіта" при осередку СУМ в Монтреалі. Цей 50-членний ансамбль молодих музик виступав з успіхом минулого року на Союзівці і на сусідній оселі СУМ-А. Диригентом оркестри є Юрій Кулицький.

У неділю увечері, на сцені павільйону „Веселка", виступить артист сцени і телебачення, тенор Ед Іванко, який виконає ряд українських пісень під акомпаньямент піяністки Томи Грицькова. Під час цієї програми виступить також Український Студентський Театр з Філядельфії під керівництвом Романа Шведа.

Перша із трьох забав під час цього вікенду відбудеться вже в п'ятницю увечері під звуки оркестри Союзівки в складі Алек Худолій і Дорко Сенчишин з вокалісткою Оксаною Тромсою.

В суботу увечері до танців приграватимуть оркестри „Веселі Часи" з Чікаго і „Темпо", а у неділю увечері „Веселі Часи" і оркестра Союзівки.

Конферансьє усіх мистецьких програм — Аня Дидик.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська „допомога" сателітам

Останньо західня преса приділила багато уваги подіям у трьох комуністичних державах — Польщі, Чехо-Словаччині і Східній Німеччині, у яких проходять внутрішні зрушення в зв'язку з затисненням там поліційного терору, економічних недостач і потоптанням людських та особистих прав, що різко противиться Гельсінкській Декларації, яку, як відомо, підписали також згадані країни. Найзручнішу і вигідну для режиму тактику останньо застосував верховода Компартії Польщі Е. Ґерек, який, побачивши безвиглядність ситуації і не бажаючи ділити долі Ґомулки, зрезиґнував з форми масових арештів, обшуків, застрашувань тощо, а перейшов до форми масової урядової пропаганди і обчорнювання тих осіб, які замішані в організуванні протиурядових протестів, надіючись, що час „загоїть рани", а з поправою економічної ситуації, пов'язаної з допомогою СССР, народ успокоїться.

Більше загостреною виявляється ситуація у Чехо-Словаччині, політична бо поліція, за вказівками совєтських „експертів" з КҐБ, перевела більш масові арешти серед інтелектуалістів, арештуючи відомих, не тільки в комуністичних державах, але також на Заході осіб за ніби то підписану ними і опубліковану петицію „Маніфест-77", у якому протестується проти потоптання людських прав празьким режимом Ґустава Гусака.

Німці, хоча не належать до революційних народів, однак під впливом активної дії інших сателітів Москви, починають також протестувати проти обмеження свободи, особливо обмеженого виїзду за кордон, зокрема Західньої Німеччини. Після підписання Гельсінкської Декляраціі понад 250,000 німців внесли прохання про виїзд за кордон. Серед аплікантів багато молоді, й тому цей випадок зокрема стурбував комуністичний режим Ґонекера, який, перевівши на скору руку арешти серед найбільш „небезпечних" активістів в Східній Німеччині і забравши право повороту поетові і артистові-співакові Бірманові та багатьом іншим активістам, перестрашився власних потягнень і тоді в „акцію" вступили запрошені з Москви кагебівські „спеціялісти" по боротьбі з політичними дисидентами. Західні кореспонденти пишуть, що східнім німцям уже приходилось з ними зустрічатись у різних містах і населених пунктах. Від часу їхнього приїзду, почали „зникати" люди на вулиці, кількадесят осіб запроторено до „психушок", а кілька сотень інтеліґенції опинилися у в'язницях, де вони перебувають досі, без жадних судових вироків. Розпочалась також торгівля живим товаром, проти чого зокрема протестує Західня Німеччина і її канцлер Гельмут Шмідт.

Так на практиці виглядає совєтська „допомога" сателітам. При активній участі КҐБ, терор проти борців за волю і людей, які змагаються за людські права, ґарантовані їм Конституціями, застосовуються не тільки в СССР, але також і в інших комуністичних державах.

Відзначили Тиждень Поневолених Націй у Сан Дієґо

Сан Дієґо, Калі. (Л.П.). — 14-го липня ц.р. тутешні українці разом з іншими поневоленими націями і представниками американських громадських кіл в Балбоа Парку гідно відзначили Тиждень Поневолених Націй. Відзначенням проводив Гаррі Фелпс, емеритований капітан Американської Військової Фльоти. В імені посадника міста Піта Вілсона, один із міських радних привітав зібраних спеціяльним проголошенням цілої Ради.

Від поневолених націй промовляли: колишній борець за свободу Мадярщини, від України інж. Леонід Романюк, професор-дисидент з Румунії, проректор Міжнародного університету СД представник Національного Китаю, та інші.

У барвистій програмі з танцем від України виступили Петі Луківна і Рома Сисин, танцювальні групи від Вільного Китаю, Південного В'єтнаму та інші. Змістовною промовою замкнула відзначування М. Вілліямс, представниця однієї з місцевих телевізійних станцій.

Я. Шумелда

ОЦІНЮЙМО ПОДІЇ ОБ'ЄКТИВНО ТА ІСТОРИЧНО

(2)

Досвід керівництва ЗСА під час Корейської і Південно-в'єтнамської війни між двома протилежними бльоками, в якому американські війська брали безпосередню участь, а протилежна сторона постачала зброєю та була дорадником, вказує на всі вигоди останньої методи та небезпеки першої як в середині країни, так і назовні. В тому відношенні перегрупування військової та політичної тактики ЗСА є вже наявним, і воно без сумніву надається більше для характеру країни, та її економічної потуги, ніж безпосередня військова інтервенція в конфліктах. Колись говорили в Австрії: „хай інші ведуть війну, а ти женився (стій збоку)". Молода країна потребує часу на свою власну організацію та передишку після довгих воєн.

Досвід імперій і надпотуг у цілому світі, а зокрема на протязі поширювання совєтських впливів на Близькому Сході, вказує на те, що ті впливи не є глибокі та довготривалі. Декілька років тому Єгипет опирався на совєтську господарську допомогу та військові достави, включно з будовою Асванської гідростанції, а тепер він на протилежній стороні барикади. Багато з тих країн має свою довгу історію та культурну традицію, включно з Іраном (традиційною Персією), якого глибокі коріння лежать в ісламі, який тим відмінний від інших релігій, що має свій власний плян та закони для суспільно-політичного життя. В боротьбі з іншими релігіями, іслям на початку свого існування був жорстоким і вістря його ідейного та політичного спрямування ще дуже гостре та може мати велику силу впливу на одновірців в СССР...

Коли якась нерозвинена економічно країна шукає економічної допомоги назовні, чи хоче мати свої модерні збройні сили, це ніяк не означає, що вона хоче стати колонією, чи ідейно-політичним сателітом. Всі азійські народи, та більшість африканських, уважають себе не менше культурними народами за европейців чи американців. Вони вважають себе відсталими технічно та індустріяльно, а не культурно.

Світ перейшов уже колоніяльний період і ніхто не хоче вертатися до колоніяльного ярма, подібно як жадна вільна людина не хоче бути рабом. На місце колишніх імперій існує сьогодні біля 140 націй-держав. Керівники СССР думають, що вони не керують імперією, але є носіями комунізму, який побудує інтернаціональний комунізм та інтернаціональне суспільство. В 1949 році, коли комуністи захопили владу в Китаі, та в 1960 роках, коли велася безвиглядна війна в південній Азії, яка виснажувала ЗСА назовні та всередині, така можливість існувала, особливо коли СССР почав накопичувати арсенали різного роду зброї. Але появлялися від самого початку сили, які такі можливості нищили. Спершу прийшла десталінізація, нестабільність в середині СССР і совєтської сфери впливів (повстання в Мадярщині, заворушення в Польщі, згодом повстання в Чехо-Словаччині), а тоді почалися бої на китайсько-совєтському кордоні, які підірвали ідею міжнародного комунізму. Національний принцип переміг і створив нову рівновагу політичних сил в міжнародному житті.

На руїнах Европи швидко після війни почав підноситься „Спільний Економічний Ринок" та його супутник „Европейська Спільнота", які ведуть до росту нової економічної та політичної сили першорядної ваги. На американському континенті повільно наладнується співпраця між 26 державами в формі Організації Американських Держав, яка об'єднує всі країни Північної, Центральної та Південної Америки. Це вказує на те, що вільні народи, подібно як вільні люди, можуть легко та гармонійно співпрацювати з собою та не потребують жадного батога.

Події в Азії привели до озброєння Японії та творення власної армії. Економічна сила Японії повільно перетворюється знову в політичну та військову.

Це є ті об'єктивні факти, сили та процеси, які творять новий світ на наших очах. У тих великих процесах малі кроки, як військова чи політична допомога індустріяльно-розвиненої країні індустріяльно-нерозвиненій не мають великого значення. Бо як вони могли б стати повноцінними націями?

Англія та західньоевропейські країни індустріялізували в XIX-му столітті ЗСА. В другій половині того ж століття европейські країни дали ЗСА 50 мільйонів робочої сили. І на якому рівні тепер стоїть колишня колонія Англія, яка першою розірвала колоніяльну систему в її слабому місці!

(Кінець)

Софія Наумович

НЕ ЗАНЕДБУЙМО ПРОПАҐАНДИВНИХ ЗАСОБІВ!

Розумні народи, попри зміну тимчасових режимів, зберігають історичну тяглість нації, щобільше: гордяться нею. Французи цілі століття, від французької революції, відновлюють знищені палати своїх королів, італійці, включно з комуністами, не валять пам'ятника свого короля Емануеля, а що вже говорити про конституційну монархію у Великобританії!

Тільки чомусь у нас, деякі політики, зокрема Драгоманів, уважали, що із-за трагічної історії, українська провідна верства відчужилася від свого народу й обезголовила його, а через те ми й залишилися селянською, „плебейською", неграмотною й несвідомою, а з ласки большевиків, ще й „пролетарською", нацією.

Та були в нас історіософи й етнологи, які пояснювали вроджену шляхетність і талановитість нашого селянина тим, що за законами мімікрії (пристосування до найменшого) наші королівські й шляхетські роди, у важких хвилинах нашої історії, входили у народну гущу й розпливалися серед неї, збагачуючи її знанням і небуденними талантами. Не дивно, що навіть поневолені українці притягали чаром свого генія не тільки нащадків колишніх відступників, але й чужинців, які вносили згодом і свої вклади в українську культуру. Для прикладу вистачить навести митрополитів Могилу й Шептицького, В. Липинського, поетів М. Рильського, М. Йогансена, Ю. Клена-Бурґгардта, мовознавця Олену Курило та багато інших. Українці не тільки не відкидають їх від свого народу, але при кожній нагоді ними хваляться.

Треба було сподіватися, що, при такій нашій настанові, „Маніфест" князя Олексія Довгорукого, який появився кілька років тому п. н. „Я — українець!", прийме українське вільне суспільство так же само, як релігійну діяльність згаданих митрополитів, як історично-політичну ролю В. Липинського чи поетичну творчість письменників. На жаль, на простягнену руку князя — відповіддю була байдужа мовчанка, що ще не було б найгіршим лихом, але ж бо почалися насмішки, чи нічим не виправдане недовір'я, за очевидними підшептами москалів, які навіть дозволили собі на плюгавий виступ шовінізму в арґентинській їхній газеті (його передрукувало „Українське козацтво", ч. 41).

А ми, замість зареаґувати й обуритися, що москалі пхають носа до наших внутрішніх справ (та величаючи їхніх Солженіциних чи Некрасових), ми дозволили спокійно плюгавити людину, яка заявила себе українцем у найгіршій епосі нашого життя, та вияснила у своєму родоводі княже українське походження та різні спроби своїх предків зблизитися чи повернутися до України (під час Визвольних змагань за влади Гетьмана Скоропадського та в часі боротьби Карпатської України).

Зовсім інакше поставилися до „Маніфесту" Олексія Довгорукого чужинці. Еспанська преса, в країні якої перебуває тепер наш князь, вміло і зручно пов'язала „Маніфест" з новою совєтською конституцією. „Інтернасіональ" з 3.10.1978 р. написав у замітці „Український протест" таке: „У „Маніфесті" до українського народу, опублікованому вчора, Володар (король) України в екзилі, Олексій Довгорукий, д'Анжу-Дюрацо, який перебуває у Мадриді, запротестував проти нової совєтської конституції. Голова королівського роду України вважає, що ця конституція — це „нова палаюча образа гідности української нації, що зазнає тепер найгіршого рабства за всю свою історію". До цього додає „Ель Мадрід" з тієї ж дати: „Тисячі українських громадян караються в тюрмах, таборах, запроторених туди московською владою. Вони примушені мовчазно перетерпіти цю нову образу, цей новий злочин супроти нації". „Маніфест" князя Олексія був висланий різним авторитетам, зокрема Кардиналові Сліпому, та українській пресі на еміґрації в Німеччині, Франції, Великобританії, ЗСА, Канади. Інший часопис, „Інформаціонес", з ч. 4.10.78 у замітці „Голова королівського роду України", повторяє цю саму вістку, підкреслюючи, що „Маніфест" — це Княжий протест проти нової образи України".

Англійці, які завдяки цьому „Маніфестові" довідалися про нового аристократа в Европі, запросили його на 25-річницю королеви Єлисавети II, через „Міжнародне бюро монархічних зв'язків". Одначе москалі, які там позасідали, негайно „порушили небо і землю", щоб представника України на цих королівських роковинах не було. Князь Олексій дістав 12.3.1977 р. листа від цього Бюра такого змісту: „Князеві Олексієві України-Руси. Ваша Королівська Висотосте, з великим жалем приходиться нам відтягнути запрошення на конференцію, із-за несприятливих політичних мотивів" Підпис: Шарль ст. Обин. І ось завдяки цим самим москалям, що так висмію-

(Продовження на ст. 3)

Олександер Татомир

ЦІННЕ ВИДАННЯ

(Історія України в образках)

Знання історії є основним фактором пробудження та закріплення національної свідомости. Це добре розуміють культурні народи й докладають всіх зусиль, щоб якнайкраще познайомити грядучі покоління з давним минулим. До цього зрозуміння доходять вже й відсталі народи та починають шукати за своїм корінням. Це зокрема стає дуже актуальним тепер, коли в систему державного життя на заході ступнево вводиться багатокультурність, коли кожна національна група має змогу виявити своє духове обличчя.

Серед української молоді, родженої поза межами рідних земель, помічається теж зріст зацікавлення минулим. Анкета проведена в одній українській середній школі виявила, що наші учні найрадніше вивчають історію, а дальше культуру, літературу й мову. В теперішних складних міжнародніх умовинах не вистачає вже знати тільки про вареники, борщ, шаравари та писанку. Треба науково обоснувати наше минуле, національну окремішність і наші аспірації на прийдешнє. Українська молодь в публічних школах звикла до вибагливих допоміжних засобів навчання, як ось: магнітна стрічка, образи, прозірки, фільми, експонати і т. п. Цю навчальну методу звуть зорово-слуховою. Тобто до навчання різних шкільних дисциплін одночасно запрягають зір і слух учня. Вже давніше психологи прийшли до висновку, що пам'ять людини краще закріплює зорові враження, як слухові, тому, що вони є менше абстрактні. Китайський філософ сказав, що один образ має багато більшу вартість, як тисяча слів.

В українських школах учителі в більшості послуговуються слуховою методою навчання. Така метода є мало атрактивною, а вслід за тим і мало успішною. Основною причиною того недоліку це брак матеріяльних фондів. Коли українське громадянство своїми щедрими пожертвами допоможе змодернізувати наші школи, коли введеться зорово-слухову методу навчання всіх предметів, тоді учні радо будуть вчащати на курси українознавства та цікавитися життям української спільноти.

Нашій громаді, а зокрема молоді, вийшов назустріч своїм прекрасним монтажем „Історія України в образках" наш довголітній педагог дир. Івам Струк — колишній воїн УГА, а тепер керманич Українського Інформаційного Бюра. Цей монтаж добув собі загальне признання не тільки в нашому, але й в чужинецькому педагогічному світі, його щиро привітали в школах українознавства Америки, Канади, Европи, Австралії, Бразилії, Уругваю та в чодотворному Люрді у Франції.

Одержано дозвіл від „Едукаційної Ради Шкільного Дистрикту Філядельфії" на висвітлювання „Історії України в образках" по всіх американських школах міста для керівників, учителів і студентів суспільних студій. Цей прецедент є гідний до наслідування по наших громадах у розсіянні.

Ділимосю радісною новиною з свідомим українським громадянством, що саме тепер появилося справлене та значно побільшене змістом і тиражем третє видання „Історії України в образках". Це модерне видання складається з 90 кольорових прозірок, двох підручників по 50 сторінок історії України та двох касеток з історичними поясненнями на магнітофонних стрічках в українській та англійській мовах. Розмір прозірок є 2x2, а дієпозитивів — 35 мм. У коректі змісту, мови, виготовленні підручників, касеток з магнітофонними стрічками та кольорових прозірок узяли участь наші відомі фахівці.

„Історія України в образках" змальовує найважливіші історичні події та постаті від найдавніших часів: передісторію України, трипільську культуру, великодержаву України, Галицько-Волинське Королівство, Литовсько-Українську Державу, Національне відродження, Новітню українську державу, дії Української Повстанської Армії та Першої Дивізії Української Національної Армії і діяльність Патріярха Кардинала Йосифа I.

Третє видання виразно підчеркує: східні слов'яни є безпосередніми предками нашого народу та споконвічними автохтонами на своїх історичних землях; трипільська культура збереглася в пережитках до наших часів; скитське мистецтво не походить від грецького, чи іранського, а є місцевим продуктом. Наголошено, що основне ядро Київської держави постало на переломі УІ і УІІ сторіччя, за часів полянського князя Кия, який оснував Київ і об'єднав східньослов'янські племена, звані антами, на просторах сучасної України. Додано нову оригінальну карту Київської великодержави з X і XI ст. та зазначено, що та держава була однією з наймогутніших та найкультурніших у цілому тодішньому світі. З найновіших часів поміщено прозірки найвизначніших українців: президента Августина Волошина, Євгена Коновальця, Андрія Мельника, Степана Банде-

(Закінчення на стор. 4)

Орест Корчак-Городиський

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Бережани, 14-го вересня 1939 року
(Присвячую пам'яті мого найкращого друга — Всеволода Лемехи)

[5]

Пригадую собі, що Тутак під присягою зробив з мене дуже важливу особу в ієрархії ОУН як кур'єра крайового Проводу, назвав людей, з якими я мав контактуватися у Львові, про яких я в житті й не чув, а вже гумористичним видалося мені свідчення якогось поліціянта (також під присягою!) зі Стрийщини, що він від довшого часу слідив за моєю діяльністю у тих околицях. Смішним це було тому, що я в своєму житті не був в Стрийщині. В який спосіб попали свідчення цього поліціянта до моєї справи, я досьогодні не вмію собі пояснити. Та вже цей випадок доказує, якими то нечесними методами послуговувалися поляки. Очевидно, що при спрепаруванні зізнання давали прокураторові змогу домагатися якнайвищого виміру, що суді з правила робили.

Ми втрійку знайшлися на 23-ій келії. Її низькі вікна виходили якраз на браму, так, що ми мали змогу докладно обсервувати приріст тюремного „населення".

Первісно розправа була призначена на кінець серпня, але чомусь перенесено її на вересень. Першу зустріч з оборонцем д-ром Бемком мали всі три збірно. Д-р Бемко не говорив нічого про розправу, зате дав дуже докладний огляд напруженої, міжнародної ситуації. До келії повернулись ми заосмотрені найновішими часописами („Діло", „Новий Час", „Комар"), які в скорому часі перемандрували через всі майже келії.

Як сьогодні пригадую собі ранній прохід 1-го вересня 1939 року. Ми запримітили, що наші стражники щось живо зі собою дискутують, а коменданти сторожі стали більш службовими, чим були раніше. Кобель, ідучи на проході, показав у нашу сторону рух руками, який імітував вибух, вибух війни... Зараз того ж пам'ятного дня ми мали вже докладні відомості від наших оборонців про політичну ситуацію, про бомбардування більших міст. Частіше, чим передше відвідували оборонці своїх клієнтів, щоби докладно інформувати про воєнні дії і водночас піддержувати нас на дусі. Німці мали поважні успіхи, цілий західній фронт заламався, хоч польська урядова пропаганда впевняла своїх громадян про успіхи своїх сухопутніх і повітряних сил.

В'язнична адміністрація поуставляла на подвір'ї радіові голосники почерез які від самого ранку до пізнього вечора подавано веселу, польську музику. Відвідуючи нас наші оборонці нічого не згадували про небезпеки, які загрожують нам в цей переломовий час. Щойно двадцять років пізніше оповідав д-р В. Бемко про їх — оборонців старання, о. дек. Бачинського та ще декого з визначних бережанських громадян, щоби не допустити до масакри в'язнів, що було можливим у тій напруженій ситуації, чи до транспорту до Тернополя. Конвоєнтами в такому випадкові мали бути місцеві колоністи, члени Оборони Народової. В останній хвилині, завдяки згаданій інтервенції, цьому перешкоджено. Поважним аргументом в переговорах з польською стороною був факт революційного кипіння в околиці.

Не знаю, чи інші в'язні мали якісь песимістичні думки в перших днях війни, я бодай не здавав собі справи з можливих небезпек. Застановився поважніше щойно тоді, коли почув кінцеву промову начальника тюрми до тих „посполитих", які, на підставі проголошеної в дні 1-го вересня 1939 року амнестії, відходили на волю з обов'язком якнайскоріше зголоситися у своїх мобілізаційних частинах. Згідно з амнестією усі в'язні не позбавлені громадянських прав до року ув'язнення, виходили на волю, усім іншим зменшувано кару на 50 відсотків. Із тієї амнестії скористали виключно поляки, яких тільки у виїмкових випадках позбавлювано громадянських прав. Вони зібрані на тюремному подвір'ї, готові до виходу на волю, вислухали високопарну промову начальника тюрми, який закінчив її значучими словами, що „всі ті, які тепер залишаються у тюрмі, є зрадниками польської держави!"

При кінці першого тижня війни знайшлося у Бережанах дуже багато втікачів зі Заходу, а одного вечора примандрував до нашої тюрми транспорт „посполитих" із Дрогобича. Кілька разів проголошувано летунську тривогу, та бомбардування ми не пережили. Відношення в'язничної сторожі до нас змінилося враз на краще, зокрема після того, як всі чотири „пшодовніки" в ранґах підпоручників, в армійських польових мундурах, відійшли до своїх частин. Приблизно 10-го вересня наші „смітюхи", які виходили за браму, та в тому часі були найкращим джерелом настроїв „на світі", принесли вістку, що наш начальник тюрми підготовляється в дорогу, бож два навантажені вози вже стоять перед адміністраційним будинком.

Нашу розправу, за домаганням оборонців, назначено на ранню годину 14-го вересня. Внутрішнім коридором, який лучив тюрму зі судом, дістались ми на залю розправ. На залі пустка: немає нікого з наших найближчих, немає ні одного поліціянта — свідків прокуратури, тільки наші оборонці. Єдиний д-р Коковський в тозі. Між суддями „ославлений" Свистун. Нашу розправу переривано два рази з причини летунських алярмів. Як тільки пролунав гудок сирени, Свистун, ще перед офіційною перервою в ході розправи, зривався з місця, хапав з вішака капелюх і парасолю і втікав. За кожним разом предсідник суду звертав йому увагу, щоби підождав на офіційне відложення розправи. Ми виходили за кожним разом до тюрми, а після відкликання алярму, поверталися знову на залю. Д-р Бемко впевняв нас, що наша розправа — це тільки формальність, щоби нас звільнити. Прокуратор у своїй промові згадав про наші „злочини", приналежність до ОУН та про нелегальну літературу, а зокрема Лемесі та мені закинув, що наша прогулянка на Білу Гору в 1937 році мала на меті „вивротові контакти".

Єдиний д-р Коковський із присутніх усіх чотирьох, виголосив дуже гарну, чуттьову промову, а нав'язуючи до першої прогулянки, до місця, зв'язаного з пам'яттю нашого визначного, народного пробудителя, о. Маркіяна Шашкевича, заявив, що цього ніяк не можна уважати за протидержавну акцію, так само, що і реферат про Ольгу Басараб не є ніякою нелеґальною літературою, яка закликала б українське населення до активного опору владі. Промова була виголошена в притаманній д-рові Коковському спокійній, гідній формі. Закінчив він її внеском звільнити нас від вини й кари, бо ми не вчинили жадного злочину, за який, згідно зі законом, можна би було нас карати. Дуже сумніваюся, чи судді прислухувалися уважно до аргументів д-ра Коковського, радше припускаю, що всі їхні думки оберталися довкола воєнних подій — що робити, куди втікати... Не дивниця, що нарада суду тривала дуже коротко. Хоч ми сподівалися тяжчого засуду, то не переставали вірити в наше звільнення. Однак під час нарад суддів ми доволі хвилювалися.

Остаточно предсідник суду проголосив вирок: „В імені Річ-Посполитої Польської — Ярослав Сеньковський та Всеволод Лемеха засуджені на один рік тюрми без позбавлення громадянських прав і на підставі амнестії звільнені, а Орест Городиський звільнений від вини і кари".

Отак, 14-го вересня 1939 року, коли то німецькі війська стояли під Львовом, судді поверсальської Польщі востаннє видали вирок над українцями.

Опісля ми подякували нашим оборонцям, поінформували інших в'язнів у келіях про найновіші воєнні події, віддали „казьонні" речі, одержавши наші „цивільні" — останнім помахом рук прощаємо в'язницю — і ми на волі.

На вулицях маси втікачів, головно із західніх частин Польщі. Утекли в тім, в чім були, бо згідно з польською урядовою пропаґандою польські війська... уже біля воріт Берліну. Заходимо до ресторану на „добрий обід", хоча завеликого вибору в ньому немає. По обіді заходимо до д-ра Коковського подякувати ще раз за оборону. Пані Коковська частує нас чаєм і ми, врадувані найновішими вістками, щасливі, що Польща валиться, снуємо надії на краще завтра України...

Уже після нашого звільнення, того самого дня 14-го вересня, начальник тюрми, на приказ вищої влади, випустив поважну частину слідчих в'язнів на волю, решта

(Закінчення на стор. 4)

НЕ ЗАНЕДБУЙМО...

(Продовження зі стор. 2)

вали „Маніфест" (а за ними, ніде правди діти, й деякі українці!), — серед аристократії Великобританії, Албанії,, Австрії, Болгарії, Канади, Данії, Фінляндії, Німеччини, Голляндії, Португалії, Росії,Савдійської Арабії, Ємену (порядок за „Бюром міжнародного монархічного зв'язку") — бракувало представника українського княжого роду!..

Зовсім інакше поставилися до нашого князя французи. Вони не тільки не відкликали запрошення на їхній З'їзд аристократів 1978 р. в замку Блюа, Франція, але приймали його там із королівськими почестями, не зважаючи на огидну інтригу, яку й там затіяли москалі, підставляючи князеві „двійника" кримінального типа, відомого бельгійській поліції, за нього. Справа швидко виснилася, а щоб не бути голослівними, послужимося репортажем мелхітського журналіста, який супроводив Патріярха Максімоса У — протектора Ордену, до якого, віднедавна, належить і наш князь. Журнал зветься „Лє лієн" (Зв'язок) і виходить у Бейруті французькою мовою. У числі за січень-лютий 1979 р. читаємо звідомлення зі З'їзду міжнародної аристократії т. зв. „Гота":

„Велика готелева заля у Блюа настільки велика, щоб помістити біля 250 учасників на їхню першу ділову сесію. Великий канцлер Ґю Кутан де Сесваль читає першу частину свого звіту, пригадуючи, що це міжнародна зустріч, одна з тих, що відбувалися останніми часами у Відні, Делбіні, Копенгазі й Монтреалі кожних два роки. Цього року З'їзд відбувається у Франції, де від 1291 р. у місцевості Буані міститься резиденція Великого метра Ордену. Крім того, Орден святкує 400-річчя Генеральної капітули, що постала 12 травня 1578 р. в тому ж Буані.

„Великий канцлер висловлює загальну радість з приводу приявности серед них Його Святости Патріярха Максімоса У, духовного протектора Ордену, який, не зважаючи на великі турботи (Ливан, Близький Схід), бажав бути на З'їзді. Далі Великий канцлер дякує дюкові де Брісакові, Великому майстрові Ордену, за цей розквіт, який зазнає Орден впродовж 20-ти років його правління. Далі Канцлер дякує сердечно його королівській високості Князеві Мішелеві Французькому, який прибув на З'їзд з Еспанії.

„На цьому З'їзді приявний теж уперше Його Королівська високість Князь Олексій з України-Руси, чарівний нащадок св. Володимира і Великий князь Києва. Тому Великий канцлер висловлює загальну радість, вітаючи його особливо тепло. Ми матимемо честь вечеряти в його товаристві, та засягнути цінних інформацій про уніфікаторську ролю його предка, Великого князя Києва,що панував від 980 до 1015 р., і який звернувся до Візантії, щоб завести християнство на з'єднаних територіях русичів. До речі, він одружився з княжною Анною, сестрою імператора Василія II. Після смерти, Князя Володимира шанували як одного за Святих патронів Руси і досі святкують його день 15 липня"... (Ксав'є Ед).

Цю статтю ілюструє світлина нашого князя з мелхітським архиєпископом Нарсалягом та канцлером Ґю Кутан де Сесвалем.

Може ці вияви пошани чужинців і то неабияких! до нашого князя Олексія Довгорукого, який перед світом репрезентує українську Княжу династію — допоможуть нам усвідомити, який важливий атут маємо в руках у тому часі, коли з упадком монархій приходять до влади не „демократії", але найгіршого роду тирани і сатрапи.

Регіональна Конференція Українських Кредитових Кооперативів в Детройті

Учасники Регіональної Конференції ЦУКА в Детройті.

Цьогорічна регіональна конференція Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА) відбулась у Детройті в днях 14-15-го липня. Була це ділова зустріч керівників наших кооперативних установ, які відбувають щороку свої ділові наради в різних осередках. Підготовчий комітет у складі В. Гупалівського, Р. Дигдала і А. Серафина та Б. Блюя, в порозумінні з Централею устійнив програму конференції та, додержуючись її точно, запевнив їй повний успіх.

Участь у цій конференції взяли представники наших кредитівок з Ню Йорку („Самопоміч"), Чікаґо, Детройту („Самопоміч" і „Будучність"), Клівленду, Бостону, Мінеаполісу, Лорейну, Нюарку, Піттсбурґу, Сиракюз і Кентону (Огайо). Привітавши зібраних, президент детройтської кредитівки „Самопоміч" інж. Любомир Липецький підкреслив основну ціль таких конференцій: сконкретизовання питомих проблем українських кредитівок і бажання розв'язати їх в один, спільно-устійнений спосіб. Конференцію привітав також д-р Антін Жуковський, голова Метрополітального Відділу УККА.

Предсідник нарад, інж. Дмитро Григорчук, президент ЦУКА попросив до слова дир. Романа Мицика, голову Ради ЦУКА. На його думку, цього роду конференція — це діловий семінар, де теоретичні і практичні проблеми кредитівок, насвітлені людьми з різним льокальним досвідом збагачують знання учасників. Спільних проблем багато: конечність поширення услуг, справа припливу молодих сил, координація позичкової політики, це мала частина тих проблем, що оперті на добровільних спільних рішеннях, повинні знаходити однакову розв'язку в наших кредитівках.

Дуже цікаву, з історичного погляду, доповідь виголосив о. Севастіян Сабол. Його тема „Українська Церква у співпраці з кооперацією" хоча обмежена до Закарпаття, вказала на піонерську ролю нашого духовенства в організації кооперативного руху у тій частині українських земель і вплив кооперації на розвиток національної свідомости тамошнього населення.

Проф. д-р Зенон Мельник виголосив дві доповіді: „Структура капіталу і фінансова стратегія підприємства" та „Капітальні інвестиції: критерії, аналітичні методи і процедура". В першій доповіді прелеґент насвітлив головні аспекти довготермінової фінансової політики приватних господарських установ. Звернув увагу на важливість коштів капіталу та їхню залежність від його різних видів. У другій доповіді прелеґент вияснив конечність раціонального підходу до інвестицій, вказавши, що поняття інвестиційного аспекту не обмежується лише до вкладення капіталу в основні фонди, але також до ужиття капіталу для таких цілей, що запевняють зворот у майбутньому.

Жива дискусія, яка вив'язалася по цих обох доповідях вказувала, як доцільним було збагачення програми конференції теоретичними міркуваннями блискучого фахівця, хоча вони лише до деякої міри заторкували практичні проблеми кредитівок.

Під час вечері промовляв голова Української Світової Кооперативної Ради Омелян Плешкевич. Резюмуючи дотеперішні досягнення українських кооператив, він вказав як багато кращі були б ці осяги, якщо б тільки половина зареєстрованих в Америці українців стала членами своїх кредитівок, складали там свої ощадності, та користали з їх численних услуг. Коли б тільки українська громада в діяспорі була свідома беззастережно-суспільного наставлення українських кредитівок, яке проявляється в постійній фінансовій піддержці українських церков, шкільництва, суспільних організацій, вона повинна би стати в цілості членами своїх фінансових установ, для свого особистого та загального добра. Передумовою дальшого існування та розвитку наших кредитівок він уважав справу притягнення молоді в членство та до керівництва. Також тісніша співпраця між кредитівками, зосереджена та нормована ЦУКА, допровадила би до покращання праці наших кредитівок.

Наради на другий день мали за тему „Праця і завдання українських кредитових кооператив". Це була сесія присвячена практичним, під час якої учасники насвітлювали проблеми, з якими їм доводиться зустрічатись у їхній праці, та подавали способи їх розв'язки.

Із загальних питань порушено справу евентуального виступлення з Ліґи американських кредитівок та з КЮНА (з огляду на високі членські вкладки, які окремі кооперативи мусять оплачувати). А також справа зорганізування власного українського забезпеченевого товариства, справа пропаґанди кооперативного руху, уживання комп'юторів та уніфікації методів кооперативного діловедення, — були предметом обговорення і дискусії. Виясенно, що ідея централізації керування кредитівками через ЦУКА, не має на меті обмежувати самостійности поодиноких кооператив. Вичерпна дискусія виявила, що постійна поява нових законів та необхідність точних інформацій і фахових порад — це вказівка нашим кредитівкам, не залишати під сучасну пору центральних об'єднань американських кредитівок. Усе ж таки, сам факт, що такі думки і погляди обговорювано, свідчить про зростання наших сил та намагання усамостійнити українську кредит. кооперацію в Америці.

Предсідник конференції інж. Дмитро Григорчук подякував в імені усіх учасників дирекції кредитівки „Самопоміч" в Детройті за взірцеве зорганізування цілої зустрічі та заповів чергову конференцію, яку плянується восени на „Союзівці". Учасники мали нагоду оглянути новий будинок кредитівки, висловивши признання за загальний плян та улаштування. Спільним обідом закінчено цю вдалу і корисну зустріч.

Володимир Баран

8-ий Відділ ООЧСУ в Чікаґо ступає у своє світле 30-річчя

З приїздом нової еміграції до ЗСА, а зокрема до Чікаґо, виявилась потреба заснувати організацію, яка об'єднала б усіх тих, яких воєнна хуртовина змусила покидати рідні землі, а які всупереч не раз і дуже супротивним „вітрам" поставили собі за мету, на новому місці поселення, провадити працю в допомозі Рідному Краєві акціями та засобами можливими серед нових обставин.

До саме такої організації і належав 8-ий Відділ ООЧСУ, який оформив себе на перших основуючих Загальних Зборах, що відбулись якраз в навечер'я латинського Різдва Христового в 1949 році. Першим головою цієї організації обрано довголітнього політично-громадського діяча Прокопа Матійціва, під проводом якого поставлено тверді основи цієї нової організації на терені Чікаґо. Дуже швидко цей Відділ зріс численно у своєму членстві, яке складалось також із багатьох членів уже тут роджених, яким ідея та напрямні ООЧСУ були до вподоби.

Від часу заснування 8-го Відділу ООЧСУ вже минає 30 років і важко собі уявити як виглядало б політично-громадське життя на терені Чікаґо без цієї динамічної організації, членство якої поставило собі за ціль у легальних формах допомагати Рідному Краєві у його боротьбі з червоним-московським окупантом та впарі з тим усвідомлювати місцеві та позамісцеві кола американського світу із боротьбою нашого народу за свою самостійність. Може колись історик збере дані про те як багато із-за своєї муравлиної праці членів Відділу здобуто симпатиків та активних прихильників і оборонців нашої справи і не-українців. Члени цієї організації ввесь час вкладають львину частину праці на всіх відтинках політичного, громадського та церковного життя Чікаґо.

Не байдужа для членства ООЧСУ справа молоді, нашої завтрішньої зміни. Серед молодечих організацій, а зокрема СУМ-у бачимо багатьох членів ООЧСУ, які активно допомогають їм у важкій праці над вихованням молодого покоління у любові та посвяті до свого нескореного українського народу та Української Церкви.

На цьогорічних Річних Загальних Зборах, які відбулися 27-го січня під час великої сніговії в Чікаґо обрано новий провід Відділу, перед яким поставлено багато справ до полагодження в часі цілорічної каденції. Управу очолив Дмитро Багрій політично-громадський працівник, який у гармонійній співпраці з іншими членами Управи дав запоруку, що і цей тридцятий рік існування Відділу увінчається якнайкращими успіхами і, що всі намічені пляни Відділу будуть успішно виконані. Швидко, після вибору нової Управи відбулись святочні сходини членства та симпатиків ООЧСУ, присвячені сл.п. ген. Тараса Чупринки, святочні сходини присвячені Героям, а в дні 30-го червня з відповідною мистецькою програмою відмічено Акт Проголошення Віднови Української Державности в дні 30 червня 1941 року. Заходом Управи Відділу відбулись в днях 14-го та 15-го квітня ц.р. наради всіх організаційних клітин Організацій Визвольного Фронту середньозахідніх стейтів ЗСА.

Участь у цих нарадах крім місцевих членів взяло участь 60 делеґатів із далеких місцевостей, як: Піттсбург, Клівленд, Детройт, Міллвокі, Міннеаполіс та розуміється із метрополітарного Чікаґо. Присутніми на цих нарадах були також відпоручники Головних Управ ООЧСУ, АБН-у, СУМ-у, ТУСМ, ОЖ ОЧСУ, та Т-ва колишніх вояків УПА. Крім звітування поодиноких членів із діяльности на своєму терені, усталення пляну праці на майбутнє, відчитано ряд доповідей, після яких слідувала дискусія що у завершенні було і напрямним діяльності окремих, повище згаданих організацій.

Доповідачами на цих нарадах були інж. Ярослав Шмігель, голова головної Управи СУМ-А, який виголосив доповідь на тему „СУМ-А і Визвольний Фронт", голова ТУСМ Андрій Прятка доповідав на тему „Огляд праці ТУСМ і перспективи на майбутнє". інж. Степан Ґоляш відчитав реферат на тему „Вклад ОУН в організуванні і розбудові українських збройних сил", мгр Уляна Целевич-Стецюк голова Головної Управи ОЖ ОЧСУ виголосила доповідь на тему „До проблеми русифікації України" та голова Головної Управи ООЧСУ ред. Ігнат Білинський доповідав на тему „Український Визвольний Націоналізм — шлях і мета".

Увечері, 14-го квітня після дискусій, у великій залі дому СУМА відбулася доповідь для цілої української громади на тему „Націоналістичні семафори", що її виголосив із питоменним собі хистом член Головної Управи ООЧСУ д-р Михайло Кушнір.

Згадані, дводенні наради проходили в той час у ще додатковому підйомі, був бо це час, коли опинився на волі незламний борець-націоналіст за Українську Державу Валентин Мороз.

В останню неділю серпня відбувся у домі СУМА Фестин ООЧСУ, під час якого членство та симпатики мали змогу, взявши участь у різноманітній програмі, провести приємно час та погуторити на різні актуальні теми наших буднів. Молодь як старші могли також при звуках доброї оркестри забавлятись до пізнього вечора, який закінчився великою виграшею.

На найближчий час, за ініціятивою ООЧСУ та співзвучних організацій, в Чікаґо відбудуться великі святкування присвячені 50-літтю ОУН та 20-літтю смерті сл. п. Провідника ОУН Степана Бандери. На пізню осінь Управа ООЧСУ намітила відсвяткувати 30-річчя існування Відділу у Чікаґо.

Ми переконані, що українська громада метрополітарного Чікаґо візьме численну участь у цих святкування, роковини, бо в пошані яких відбудуться ці імпрези, є дорогі цілій нашій громаді.

Сподіємось і віримо, що також святкування 30-річчя існування ООЧСУ переміняться не тільки у великий ювілей цієї організації, але також це буде час, де українська громада своєю численною участю у них викаже вдячність тим, які не раз серед дуже несприятливих обставин, з витратою власного гроша і часу, віддають усі свої сили, щоб приспішити день волі своїм братам і сестрам на Рідних Землях.

Лев Б-р

Закінчено огляд україніки в Конґресовій Бібліотеці

Вашінґтон (ОУПС). — Після дворічних студій і розшуків (1977-1979) проф. Яр. Рудницький з Канади закінчив працю над оглядом україніки в Конґресовій Бібліотеці. Крім історії описової й евалюативної частини, праця подає рекомендації в справі поліпшення організації матеріялів із україніки, а теж у справі продовжування цього огляду, зокрема ж опрацювання й видання каталоґу Конґресової україніки, що був би корисний не тільки для дослідників українознавства, але й широкої громади на північно-американському континенті. В цілому рукопис має коло 500 сторінок і буде в ближчому часі офіційно переданий Конґресовій Бібліотеці.

СИЛЬНИЙ КИТАЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

офіційне прийняття, в Пекіні відбувалась демонстрація в обороні прав людини, в якій взяло участь біля 1,000 осіб. Демонстрація проходила біля т. зв. „демократичної стіни", на якій часто-густо появляються різні заяви і звернення в обороні прав людини. Демонстранти вимагали звільнення кількох осіб, що їх поліція заарештувала ще минулого квітня. Тим разом поліція не турбувала демонстрантів і вони після одної години розійшлися.

Такого запевнення ЗСА не одержали. Від КНР, як заявив віцепрезидент Мондейл, ЗСА не вимагатимуть будьяких запевнень.

Раніше того дня Мондейл відбув тригодинні наради з першим заступником прем'єр-міністра Денг Шіаопінгом та іншими лідерами КНР, зокрема з економічними та науковими експертами.

У неділю, 26-го серпня, коли віцепрезидент Мондейл їхав автомобілем на

Балерина Людмила Власова...

(Продовження зі стор. 1)

кого балету Александра Ґодунова, який в минулому тижні вибрав свободу й дістав право азилю в Америці, — запитали її про її заміри. Вона заявила, що свідома того, що може залишитися в Америці, але воліє вертатися до Совєтського Союзу. Коли її запитали, чи перед своїм від'їздом не бажає собі когось ще побачити, з виразним натяком на її чоловіка, вона відповіла „нєт".

Її рішення виїхати до Совєтського Союзу пояснюють головно її журбою за долю її матері у Москві. Про ту розмову з Людмилою Власовою поінформував журналістів заступник американського амбасадора в ОН Доналд МекГенрі, який весь час вів переговори та противився був в імені американського Уряду дозволити на відлет Власової, поки американці не переконаються, що вона сама бажає собі цього.

Однак, „НЙ Таймс" ставить правильний запит: чому Власову негайно після втечі на волю її чоловіка виключили з балету і чому після вивезення її на летовище й до літака не дозволили їй на побачення з рідним чоловіком? Однак, факт, що адвокат Александра Ґодунова, який заступав також справу Людмили, признав, що Людмила Власова заявила своє рішення відлетіти до Москви, виключає, що в даному випадку було насильне схоплення і вивезення людини.

Д-р Зірка Дерлиця викладатиме у Менор Джуніор коледжі

Дженкінтавн, Па. — Дирекція Менор Джуніор коледжу інформує, що у вересні ц. р. учительський збір збільшиться молодою професійною силою. Д-р Зірка Дерлиця викладатиме українську мову і українську культуру. Вона є доктором слов'янської філології і має за собою дев'ять років практики як викладач української та російської мов. Д-р Дерлиця є членом НТШ, американського наукового товариства „Фі Бета Капа", американського товариства учителів східньоевропейських мов (АТСІЛ), та постійної конференції українських студій при Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету (ПКУС).

ЦІННЕ ВИДАННЯ

(Продовження зі стор. 2)

ри, Олени Теліги, Романа Шухевича, Павла Шандрука та Патріярха Йосифа І. На окремій прозірці пишається Церква — Пам'ятник в Українському Пантеоні в Бавд Бруку. На 90-ти дбайливо вибраних та по-мистецьки зладжених прозірках заворожено славне минуле України. Цей монтаж висвітлюється за допомогою проєкційного апарату, а мовний виклад триває 75 хвилин. Відповідно до умовин можна ділити монтаж на частини, особливо в школах українознавства, коли йдеться про учнів різного віку та кляс. В бібліографічному додатку вміщено 25 цінних історичних джерел, що ними користувався автор видання дир. Іван Струк. Цими джерелами можуть користуватися всі, що бажають поглибити знання минулого. Виготовлено три комплети монтажу в одній, або двох мовах, з невеликою різницею поміркованої ціни.

„Історія України в образках" — це цінний допоміжний засіб навчання нашого минулого для батьків, шкіл та курсів українознавства, для молодечих організацій та всієї української громади, зокрема для ширення правди про Україну між чужинцями. Цей монтаж своїм модерним педагогічним підходом є спосібний зацікавити та вдоволити витончений смак нашої молоді, що шукає за своїм корінням.

Через розсварення та брак уваги ми втратили тисячні маси нашої здібної молоді. В більшості вже запізно, щоб направити заподіяну шкоду, але коли бажаємо залишитися самим собою, то мусимо негайно присвятити багато часу та матеріяльних засобів на рятування українського доросту.

Віримо, що це видання „Історія України в образках" замовлять всі батьки та громадські установи й таким чином поможуть нашій молоді зберегти своє національне обличчя і стати активними членами української спільноти в розсіянні.

Це буде здійсненням задушевної мрії дир. І. Струка, що не зважаючи на свій заавансований вік та довший побут в лічниці пожертвував ввесь час та рештки сил на завершення цієї унікальної праці з думкою про українську молодь і краще завтра нашої поневоленої Батьківщини.

На бажання заінтересованих висилається всі потрібні інформації та цінник. Писати на адресу: Ukrainian Information Service. 1410 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa., 19141.

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ...

(Закінчення на стор. 2)

вийшла наступного дня. Отож заходи наших визначних громадян увінчалися успіхом.

Переночували ми в мосї тети в Бережанах, а наступного дня зайшли до нашого шкільного товариша Романа Смика, батько якого був священиком в селі Жовчів, віддаленому від Бережан понад 20 кілометрів. Дорогу перебули без перешкод, хоча кількакратно провірювано наші документи. Після нічлігу, Сеньковський подався додому, до Колоколина, а ми вирішили заждати аж будуть їхати поїзди. Ввечері, після відходу Сеньковського прийшов зі сусіднього села Уїзду студент теології Теодор Олійник (розстріляний німцями в 1941 році в Кременчузі), та повідомив нас, що ми маємо взяти участь у здобутті силами ОУН Рогатина. Очевидно ми не відмовилися, хоча згадали, що ніколи ще не мали в руці кріса. Ждали ми в „бойовій готовості" далеко поза північ, однак, акцію було відкликано.

Отець Володимир Тарнавський, зять о. Петра Смика, увесь час вислуховував з кристалевого радіо всі відомості. Дуже виразно пригадую собі ту жахливу тишу й мовчанку, яка запанувала, коли о. Тарнавський переказав нам 17-го березня жахливу вістку, що „большевицькі війська перейшли на цілій довжині польський кордон і маршують на Захід". 19-го вересня перейшла через Жовчів сотня польського війська. Боївка ОУН слабими силами намагалася її розброїти, — однак у висліді поляки схопили двох наших бойовиків і на місці їх розстріляли. В нецілу годину після того переїхали через подвір'я приходства большевицькі панцирні авта. Вони захопили в полон польську частину і розстріляли кількох поляків причасних до розстрілу наших хлопців.

Ми виїхали майже першим поїздом, який їхав до Станиславова, мабуть 27-го або 28-го вересня, подякувавши щиро цілій родині о. Смика за їхнє гостинне прийняття.

У листопаді я подався на т. зв. першу еміграцію, де в 1940 році зустрінувся з Ромком Смиком. Всеволод Лемеха, вписавшись у нових обставинах на ветеринарійський відділ Львівського університету, пірнув у революційну організацію, перебувши так окупацію Галичини большевиками. Під час німецької окупації він продовжував ветеринарійні студії, але перед арештуванням німецькою владою, він знову пішов у підпілля. Однак, під час повторної большевицької окупації згинув в містечку Долині в 1946 році.

(Кінець)

Концерт Музичної Студії проф. І. Білогруда у Чікаго

Дня 16-го червня ц. р. відбувся концерт-іспит Студії проф. І. Білогруда у Чікаго, який є небуденною подією не тільки для учнів та їхніх батьків, але цілої громади любителів музики міста й околиці.

Проф. І. Білогруд веде свою студію серед української громади Чікаго на протязі 28-ох років, студентами якої є українські діти і молодь. Крім техніки гри на фортепіяно студенти мають змогу в міру зацікавлень набути знання із історії музики, стилю різних історичних епох та познайомитись із творами видатних українських композиторів. Деякі із випускників школи продовжують їхні музичні студії у коледжах та університетах, а інші включились у музичні та хорові гуртки на терені їхньої громади. Крім педагогічно-виховної праці проф. І. Білогруд є відомим композитором, а з-під його пера появились численні перерібки для фортепіяно народних пісень та мотивів, як також більші композиції, як, наприклад, ораторія „Україна", для хору та симфонічної оркестри присвячена тисячелітній мандрівці українського народу, яка жде ще на першу сценічну продукцію.

Цьогорічний концерт відбувся у приміщенні Жіночого Клюбу XIX сторіччя в Оак Парку. В програму концерту входили твори европейських клясиків та українських і модерних композиторів.

У першій частині програми виступали початкуючі та молодші, а в другій — старші учні студії. Програма почалася танком Баха-Штайнера на два фортепіяна, яку гарно виконали Раїса Карасейчук та Марко Джулинський. Відтак слідували композиції Ґріґа, Гелلера, Моцарта, Гунода та інші. На закінчення цієї частини слухачі мали змогу почути композицію Ґріґа на два фортепіяна, яку незвичайно гарно виконали Тереса Куріца, Орина Грущенська та сестри Тамара і Таїса Коломисць, за що публіка нагородила виконавців численними оплесками.

Другу частину концерту започаткував вальс Сібеліюса, який гарно виконали Марта Качмарек та Євген Яремчук. В програму цієї частини входили твори Мендельсона, Бетговена, Чайковського, Шуберта та Шопена.

Програма була багата, гарно виконана та на належному технічному рівні. Особливо мило звучала композиція Мендельсона Оп. 37, ч.7 у гарному виконанні Таїси Коломисць.

В цім році зокрема успішною була програма Шопена. Добре приготована Константина Яремчук виконала „Імпромту" Оп.66, віддавши вповні ефектовність цієї композиції. Дуже гарно звучав „Полонез" оп. 26, ч.7, який виконав Павло Гончаров на високому технічному рівні. За найкращу точку вечора безперечно треба уважати виступ майбутньої студентки Музичної Школи при Пол університеті Дженел О'Брасн, яка виконала баладу Шопена Оп. 38, при чому вона змогла до найтонших нюансів віддати настроєвість та красу цього романтичного твору. Модерною композицією Груна „Humoveske Negre" на два піяно у виконанні П. Гончарова і К. Яремчук, закінчилась ця мила імпреза.

В. Я.

Ще про герби Богдана Хмельницького

Київ. — У зв'язку з відзначенням 325-річчя „воз'єднання України з Росією" постать гетьмана Богдана Хмельницького стала незвичайно популярною в совєтській пресі. Останньо в київському журналі „Україна" кандидат історичних наук Борус Ватуля написав про герби цього українського гетьмана. Він пише, що збереглося два зображення гербів Б. Хмельницького. Перший з них — це зображення родового гербу малюнком, що його подав відомий український мистець-графік у своїй книжці „Гербы гетманов Малороссии", виданій 1915 року в Петербурзі. Про вигляд гербу Б. Ватуля пише так: „На тлі вирізаного щита червоного кольору, який символізує мужність, благородство й мир, поєднано дві фігури: подобу срібної літери W й золотий лапчастий хрест. Перший колір означав чистоту, незайманість, другий — багатство.

Над щитом бачимо лицарський шолом з ланцюжком — символ владности, а на самій горі — золочену корону, що засвідчує родовитість. Пообіч іде так званий геральдичний намет, себто прикраси, які спадають долі у вигляді лаврового вінка. Цей герб зазнаха у монографії „Богдан Хмельницький" академік АН УССР І. Крип'якевич, було зображено на особистій печатці його власника й згадано у реєстрах запорізького війська 1649 року, як „старожитний клейнот панов Хмельницьких". Згодом уже під час визвольної війни 1648-1654 років, Богдан Хмельницький як гетьман України був удостоєний другого герба, що має зовсім нові емблеми й символи тодішньої козацької геральдики. Відтворений у „Радянській енциклопедії України", він являє собою довгастий щит, загострений донизу. В полі щита — видозмінене поєднання тих самих двох фігур: латинської літери W та видовженого православного хреста. Шолома й корони вгорі вже нема, а трохи ліворуч видно собачу голову — символ захисту, доброти. Серед прикрас герба бачимо прапори, жезла гармат, згорнуті полотнища китайки, купку ядер, казани й тулумбаси".

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 5 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
102	Бобечко Н.	3.00	155	Лешик Н., мол.	3.00
102	Демко В.	1.50	156	Новак М.	12.60
102	Буско І.	5.20	157	Дум'як В.	3.45
102	Кавка В.	1.50	163	Паскузо Д.	16.00
102	Кавка М.	3.00	165	Пелехатий М.К.	2.90
102	Камінський В.	3.00	167	Чорній М.	1.50
102	Хомик А.	3.00	170	Павлик В.	11.00
102	Хомик А.	3.00	170	Гаєвий В.	1.50
102	Скольник А.	6.00	170	Малинівський І.	3.00
102	Світлик М.	3.00	170	Кріль І.	11.70
102	Напора В.	1.50	170	Гаврилюк Г.	6.60
102	Полянський І.	3.00	170	о. Бура І.	5.50
102	Кордуба М.	1.50	170	Мінкевич К.	2.55
102	Д-р Фаріон Д.	4.65	170	Слоболюк С.	5.00
102	Фаріон М. І.	4.65	178	Тизбір Б.	27.96
102	Кухта В.	3.00	179	Стефанишин Ґ.	3.00
102	Лак А.	3.00	179	Стефанишин Ґ.	2.70
102	Кавка З. М.	3.90	179	Стефанишин П.	2.60
102	Василина М.	7.50	180	Мартинюк Г. М.	6.30
102	Дришкевич О.	2.75	180	Мартинюк К. Ф.	4.50
102	Напора В.	1.50	180	Мартинюк М. А.	4.50
102	Хомик М.	3.00	181	Осерелко Ґ.	5.00
102	Хомик Д.	4.50	181	Д-р Осерелко А.	5.00
130	Микитишин М.	14.52	181	Піллуський М. А.	5.00
130	Стек С.	8.70	181	Піллуський Б. І.	5.00
130	Стек С.	8.70	181	Піллуський А. Б.	16.00
130	Прешляк В.	1.50	181	Піллуський Л. М.	16.00
130	Сакман С.	3.00	182	Робак М.	1.50
130	Бунза Г.	3.00	182	Малек І.	1.50
130	Бунза Г.	3.00	182	Гірчиця Б.	1.50
130	Ярема Ґ. П.	8.10	182	Хмура Р.	1.50
130	Прешляк І.	1.50	182	Робак М.	1.50
134	Явний Л.	5.00	182	Бира Ґ.	1.50
134	Шипак І.	5.40	182	Воскобійник П.	2.85
134	Явний М. Д.	5.00			
134	Ґелемей О.	5.00	182	Яворський М.	17.10
134	Явний Т. Л.	3.60	182	Яворський І.	11.00
134	Явний О. Н.	3.60	182	Феррі К.	3.90
134	Явний Р. Г.	3.60	182	Феррі К.	3.50
134	Явний І. М.	3.60	182	Клименко І. М.	3.50
134	Смородський О.	3.50	183	Д-р Джул І. П.	5.70
142	Бутинес І.	5.20	203	Нич С.	2.80
142	Слободян Р.	3.00	206	Хагарин О. Л.	4.20
142	Слободян Р.	6.00	206	Хагарин Ф. М.	6.00
155	Лесник Н.	1.50	206	Кушнір І.	3.60
155	Фединишин М.	3.90	214	Клапишак В.	5.40

Сума проголошених чеків .... $ 454.98
Раніше проголошених $52.151.63
Разом $52,606.61

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 6 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
171	Кок М.	11.00	257	Чужак М.Ґ.	2.60
171	Микитка С.	1.50	271	Лаврів І.	1.50
171	Явний С.	1.50	281	Беркал М.	3.00
171	Явний С.	3.90	281	Гупаловський Д.Б.	1.50
171	Д-р Явний Ґ.	1.50	281	Чиж Д.	1.50
171	Шпак І. Д.	6.60	281	Чиж А.	1.50
171	Вільшинський П.	5.50	281	Букшований М.	3.90
171	Ковальський В.	5.30	281	Стрий М.	5.70
171	Лісаченко Ф.	5.20	281	Гупаловська С.	5.60
171	Яшеско І. П.	1.50	281	Бенкал Р.	6.60
171	Гавриляк П.	1.50	285	Дига А.	5.60
171	Явний О.	3.70	285	Харченко Г.	3.70
171	Явний Р.	3.70	285	Дига П.	3.20
171	Бойко І. Д.	1.80	285	Дига К.	3.20
171	Смотрич І. П.	6.40	287	Пипчик Ф.	11.00
184	Кефор М.	1.50	287	Пипчик М.	11.00
184	Кефор І.	1.50	287	Баричук Д.	1.50
184	Кефор І.	1.50	287	Калькатера І.	1.50
184	Кефор М.	1.50	287	Скординський А.	5.10
184	Роговський В.	3.00	287	Ласапонара М.	1.50
184	Роговський О. Л.	1.50	287	Грицик В.	4.90
184	Ластовецький Б.	3.00	287	Д-р Флунт Р.	4.85
184	Конрад А. Ґ.	1.50	287	Ґлов'як З. М.	4.05
184	Іваницький Р.	7.20	287	Грицак Ф. Ґ.	5.40
184	Андрушків С.	5.80	287	Бурик М.	5.10
184	Сливка Б. Ґ.	5.60	287	Онишкевич В. А.	3.80
184	Сливка М.	5.60	287	Онуфров Н. П.	3.60
184	Расяк Р. Д.	11.20	290	Хома М.	2.90
184	Ластовецький Б. І.	5.50	291	Павук Ф.	3.00
184	Масний І.	5.00	295	Мартинюк Ф.	3.00
184	Іваницький П. Ф.	5.70	295	Білецький І.	1.50
184	Роговський А.	5.10	303	Нікпон П.	8.10
184	Сливка Ґ. І.	3.80	303	Хомик М.	4.05
184	Сливка М. С.	3.80	304	Сафрон В. П.	1.50
184	Сливка Т.	3.40	304	Шлемко О.	1.50
240	Собчак В.	3.00	304	Павлишин М.	6.30
240	Собчак М.	3.00	304	Войчак Ґ. І.	5.60
240	Треснівський Р.	4.90	307	Болух М.	5.40
240	Урбанський О.	1.50	307	Ґалонжка І.	6.30
240	Федорак М.	1.50	307	Болух С. Д.	2.10
240	Федорак С.	1.50	307	Болух А. М.	2.10
240	Урбанський О.	4.70	307	Болух К. А.	2.10
240	Ґошуляк М.	4.60	307	Болух М. М.	2.00
240	Даніфі П.	8.40	301	Мотлюк І.	1.50
240	Ґернага І.	15.00	301	Чернявський І.	3.00
240	Маречко І.	7.50	301	Врублевський І.	1.50
240	Байко П.	6.90	301	Врублевський П.	1.50
240	Шипулка І.	6.60	301	Чернявський Р.	1.50
240	Шипулка К.	6.60	301	Семенюк В.	3.00
240	Удич М.	6.00	301	Семенюк В.	8.70
240	Нанашко С.	27.00	301	Мотлюк І.	6.90
240	Міскевич А.А.	5.20	301	Кажанівський І.	5.60
240	Марешко І.	5.20	301	Чернявський І.	5.40
240	Урбанська І.	1.50	301	Семенюк В.	5.10
257	Кастанюк А.А.	5.40	301	Чернявський П.	6.60
257	Костів С.	1.50	301	Личик Н.	2.25
257	Орлик М.А.	6.30	301	Личик В.	2.25
257	Божик О.	1.50	309	Заполух І.	3.00
257	Зелтонога Р.Л.	1.50	313	Зазворський А.	5.80
257	Зелтонога В.І.	1.50	316	Комар С.	8.40
257	Шалаута А.Р.	3.60	320	Вітейко Р.	1.50
257	Сильчак П.	3.00	320	Поперечний С.	3.00
257	Зелтонога І.	1.50	320	Самутин А.	3.00
257	Брик А.	3.00	320	Малко І.	1.50
257	Брик І.	3.00	320	Вітейко Р.	3.30
257	Тростянецький І.	4.20	321	Війтик І.	5.70
257	Шумельда А.	7.20	321	Війтик С.	5.70
257	Шумельда І.	7.20	325	Мороз Г.	3.90
257	Зелтонога Р.Л.	6.30	328	Надозірний А.	3.75
257	Зелтонога В.І.	6.30	334	Терентюк К.	3.00
257	Малін Л.	3.15	334	Терентюк С.	3.00
257	Стельмах Т.	4.70	334	Терентюк А.	3.00
257	Божик В.	2.85	334	Терентюк Д.	3.00
257	Тростянецький І.	2.80	348	Плоскодняк Б.	1.50
257	Бушинський П.	5.50	349	Яцюк П.	6.00
257	Д-р Шалаута Т.Ґ.	5.40	349	Бойко Г.	5.50
257	Бучинський Б.	5.30	349	Захарко М.	5.00

Сума проголошених чеків .... $ 659.80
Раніше проголошених $52,606.61
Разом $53,266.41

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 14

М. Ільків, Бруклин $15.00
д-р В. Кіналь, Йонкерс 15.00
А. Малан, Лонг Айленд Сіті 15.00
д-р В. О. Семкі, Помона 15.00
М. Віда, Чікаґо 10.00
М. Гаркач, Лорейн 10.00
В. Б. Чолій, Йонкерс 10.00
Т. Шлапак, Ст. Пітерсбурґ 10.00
Л. Єнсен, Бруклин 8.10
М. Пилипчак, Джерзі Сіті 6.25
М. Королишин, Фенікс 5.20
Г. Гаврилюк, Джерзі Сіті 5.10
І. Дребет, Гіббінґ 5.10
Т. Антонюк, Клавсон 5.00
М. Вартошик, Сиракюз 5.00
О. Влетен, Фейрфекс 5.00
В-во Пресвятої Тройці Відд. 320 УНС 5.00
В. Варецький, Філядельфія 5.00
М. Волошинський, Монтреаль 5.00
Й. Врубель, Флашінґ 5.00
О Гевко, Детройт 5.00
Д. Граб, Асторія 5.00
Г Гудимяк, Боффало 5.00
В. Голондзовський, Сомервілл 5.00
Х. Гранґер, Оттава 5.00
В. Долак, Асторія 5.00
С. Дреер, Мовнтен Вю 5.00
І. Думич, Вест Лейк 5.00
Г. Іванович, Балтимор 5.00
Г. З. Жеребняк, Акрон 5.00
С. Жураковський, Річмонд 5.00
З. Кавка Малсід, Дрексел Гілл 5.00
Д. Зелем, Тампа 5.00
К. Какс, Рузвелт Айленд 5.00
С. Касперський, Лос Анджелес 5.00
С. Каша, Кларк 5.00
В. Кіш, Торонто 5.00
О. Кміцікевич, Перу 5.00
Й. Лацко, Нюарк 5.00
І Ліщак, Янґставн 5.00
о. Р. Лужний, Реджайна 5.00
В. Мазур, Філядельфія 5.00
І. Малко, Балтимор 5.00
М. Мельниченко, Енґелвуд 5.00
П. Молодовиц, Кліфтон 5.00
І. Настюк, Юніон 5.00
В. Ніщук, Балтимор 5.00
Г. Осичка, Інвернес 5.00
К. Панчесіне, Вудбайн 5.00
М. Перейма, Ля Саль 5.00
М. Пізнак, Ню Йорк 5.00
С. Пущинський, Бруклин 5.00
С. Савчук, Говшен 5.00
В. Сцебело, Ленсінґ 5.00
Д. Чабін, Мінneаполіс 5.00
М. Шевченко, Елленвілл 5.00
П. Шевчук, Леттам 5.00
Школа св. Петра і Павла, Джерзі Сіті 5.00
І. Шкрумеляк, Арвіда 5.00
В. Яременко, Гаваї 5.00
Д. Яремко, Боффало 5.00
Р. Вітенко, Балтимор 4.95
о. А. Ворса, Вайон 4.20
В. Мазурок, Альвінстон 4.00
І. Плюта, Філядельфія 4.00
Л. Поліцка, Дулут 4.00
М. Ковбаснюк, Джерзі Сіті 3.70
М. Сухоцький, Річмонд Гилл 3.40
М. Вілас, Парк Рідж 3.00
А. Вучай, Монтебелло 3.00
о. Д. Ю. Воршак, Нортгемптон 3.00
Д. Горбачевська, Філядельфія 3.00
І. Зелем, Вотерфорд 3.00
Н. Кльован, Філядельфія 3.00
Р. Л. Корчинський, Айтуна 3.00
С. Мартиняк, Фініксвілл 3.00
І. Мовчан, Монтреаль, 3.00
М. Оррал, Вілкес Бер 3.00
І. Пиндус, Сиракюз 3.00
І. Подільчук, Юніон 3.00
М. Дорош, Торонто 2.80
Е. Сітницька, Ню Йорк 2.50
Е. Воннтей, Сісіро 2.20
М. Д. Вирста, Рочестер 2.20
О. і Л. Полон, Пен Ян 2.20
Д. Л. Ґеник-Березовська, Гемилтон 2.00
П. Демчук, Воррен 2.00
С. Зарічний, Джерзі Сіті. 2.00
М. Зизюк, Елленвілл 2.00
П. Каглан, Балтимор 2.00
А. Кобаса, Севел 2.00
С. Кода, Стемфорд 2.00
М. Кузла, Філядельфія 2.00
В. Левицький, Мейплвуд 2.00
Р. Лесів, Вудбайн 2.00
В. Матичак, Чікаґо 2.00
А. Рибак, Гарвуд 2.00
М. Турик, Балтимор 1.50
І. Гош, Філядельфія 1.00
Н Кліш, Філядельфія 1.00

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 7 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
204	Ікалович П.	11.00	204	Левицький Д.	2.75
204	Гаврилко Ф.	1.50	204	Косановська І.	2.75
204	Дудра М.	5.45	204	Комарницький Ф.	2.50
204	Іколович П.	1.50	204	Біраковський Ґ.	4.20
204	Макарик І.	5.15	204	Біраковський Д.	3.90
204	Кандюк Г.	1.50	204	Орел А.	3.40
204	Кандюк Б.	1.50	204	Де Василь А.	3.45
204	Палидвор М.	1.50	204	Де Василь С. І.	9.00
204	Береза М. З.	8.40	204	Де Василь С.	11.60
204	Андрусишин С. Л.	3.90			
204	Біраковський Б.	3.75			
204	Комунар М.	3.75			
204	Мек Лейн М. К.	1.50			
204	Палідвор М.	6.60			
204	Д-р Корецький А.	6.60			
204	Левицький М.	6.00			
204	Левицький Ф. І.	3.00			
204	Косановський І.	2.80			
204	Біраковський М.	5.60			
204	Біраковський Б.	2.80			

Адріяна і Сергій де Василь віддали дивідендові чеки в сумі $24.05, на „Фонд Наглої Потреби" у пам'ять сина, — Олеся Шайдицького, який помер, дня 26-го квітня 1978 року в Буенос Айрес, Аргентина.

Сума проголошених чеків .... $ 127.35
Раніше проголошених $53,266.41
Разом $53,393.76

• РОЗШУКИ •

Пошукую двох стриїв — ІВАНА І ЙОСИФА УСТІЯНІВСЬКИХ. Родом з села Угерці, р-н Лісько, обл. Львів. Виїхали вони до Америки перед Першою світовою війною. Хто знав би про них або вони самі, прошу ласкаво писати до:
J. Ustijaniwskyj
51 Forest Road
Enfield, Middx., England,
або K. Konieczny
124 Pemberton Rd.
Willimantic, Conn. 06226
Tel. (203) 423-1367